

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

УДК 340.11:316.28

Ю. В. БИСТРОВА,
кандидат наук із соціальних комунікацій, науковий
співробітник НДІ правового забезпечення іннова-
ційного розвитку НАПрН України

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВИКЛИКІВ ЧАСУ

Розглянуто питання щодо створення ефективної системи соціально-правової комунікації в умовах глобалізаційних процесів з огляду на виклики часу. Підтверджено справедливість позиції, що ефективність соціально-правової комунікації може бути досягнута завдяки дієвості правових регуляторів: норм права і моралі, звичаїв, традицій, запитів соціальної практики, а також забезпечення конкурентоспроможності національного медіа. Доведено, що правова комунікація є важливим механізмом консолідації державно-політичних, соціально-правових, інституалізованих зв'язків, які забезпечують прогрес і безпековість у всіх сферах діяльності суспільства.

Ключові слова: суспільство, правова комунікація, безпековість, консолідація, медіапростір.

Постановка проблеми. Сьогодні глобалізований, швидкозмінний світ характеризується масштабними процесами інформатизації, інтернетизації, інтеграції. У цих умовах актуальним стає вирішення питання правових проблем, подолання кризових явищ, узагальнення світового досвіду правового регулювання сучасних відносин. В українських соціальних реаліях, коли потребують негайного вирішення також проблеми розвитку демократичних інституцій, формування правової держави, правосвідомості, укріплення державного суверенітету, установлення балансу інтересів держави, суспільства та особи, визначальна роль належить ефективній системі правової комунікації. Нині перед суспільством постають нові виклики, що зумовлені правовою соціалізацією, зростанням значення соціально-комунікаційної парадигми в усіх сферах суспільної діяльності, а отже, актуалізується доцільність вивчення проблем соціально-правової комунікації (СПК).

Метою статті є дослідження сутності соціально-правової комунікації в умовах глобалізаційних процесів як механізму консолідації державно-політичних, соціально-правових, інституалізованих зв'язків, що забезпечують прогрес і безпековість у всіх сферах діяльності суспільства.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Деонтологічні джерела правової комунікації, еволюція підходів до розуміння поняття «соціально-правова ко-

мунікація», комунікативні, діалогові аспекти правової комунікації як феномену права і держави досліджувалися відомими українськими і зарубіжними науковцями у сфері загальної теорії права і теорії соціальних комунікацій, зокрема: Д. Андреевим, В. Ільганаєвою, Г. Лассуелом, А. Соколовим, А. Поляковим, Г. Почепцовим, Г. Прованшером, Г. Швецовою-Водкою, В. Бебіком, П. Рабіновичем, М. Василюком, І. Чесновим, Н. Савіновою, Л. Луцем, Ван Хуком, С. Алексеєвим, І. Ситар, Ю. Хабермасом, К. Ясперсом, А. Антоновим, В. Кравицем, Е. Усмановою, О. Макушиною, А. Токарською та ін.

Виклад основного матеріалу. На тлі формування і постійного оновлення, осучаснення соціально-комунікативних відносин у державі потрібне усвідомлення необхідності розширення та укріплення взаємодії між правом і законом, владою і суспільством. Феномен цього комунікаційного процесу з точки зору загальної теорії права і теорії соціальних комунікацій розглядається у практичній площині мотиваційного аспекту поєднання суб'єктів суспільної нормативно-правової взаємодії задля забезпечення:

- якості та дієвості у виробленні і прийнятті законодавчих рішень;
- ефективності виконання управлінських правових суспільно важливих завдань;
- європейськості правил та підходів у відносинах держави та громадськості;

- публічності та доступності нормативно-правових практик і методів подолання бар'єрів при задоволенні конституційних інтересів, реалізації законних прав громадян;
- стабілізації правопорядку в суспільстві та прискорення вирішення питань інформаційної безпеки;
- орієнтування суспільства, кожної людини на вибір і розуміння справедливості норм права та моделей соціальної дії;
- забезпечення єдності правових модальностей безпековості суспільства;
- формування медіаобразу права і медіапростору суспільства.

Плюралізм наукових думок учених та різноспрямованість оцінок гіпотез соціально-правової комунікації дозволяє виділити, як мінімум, три основні групи еволюційних підходів до розуміння поняття «соціально-правова комунікація». До першої віднесено визначення СПК як процесу обміну правовою інформацією, що використовується різними соціально-комунікативними структурами в управлінських процесах організаційного, економічного, соціального та іншого характеру і відображає, по суті, увесь комплекс соціально-правових відносин, взаємодії (інтерації) у суспільстві, тобто як механізм управління соціумом [1, с. 299]. Друга пов'язується з реалізацією СПК на рівні суспільства через діяльність соціальних інститутів, що створюють і передають у часі та просторі соціально значущу правову інформацію, яка має бути інтерактивна, спрямовуватися на пошук значення правових текстів і нормативного змісту діючого права. До третьої групи належать визначення сутності СПК як міжособистісного спілкування у процесі комунікативних взаємовідносин і взаємозв'язків між системами, однією з яких є особа чи суспільство. СПК пов'язана також із проблемами впливу масової комунікації на розвиток суспільних відносин.

У комунікативному просторі держави соціально-правова комунікація являє собою сукупність процесів і структур, які забезпечують цілеспрямований обіг і поширення нормативно-правової інформації та правових знань у соціальному просторово-часовому континуумі [2]. Теоретики права та соціальних комунікацій акцентують увагу на тому, що кожен з існуючих комунікативних способів (звук, знак, жест, зображення, образ, код, символ), інформаційні системи та засоби, їх відтворення і використання є продуктом конкретної історичної епохи і задовольняють певні економічні, політичні, культурні інтереси в суспільстві [3, с. 17]. На їх основі формуються різні соціально-комунікативні структури, що забезпечують спрямування СПК на реалі-

зацію стратегічних і тактичних цілей та завдань держави.

У контексті комунікативних правових модальностей та в дуальному контексті права і суспільства останнє розкривається через комунікаційні взаємодії, зокрема обмін правовою інформацією, який, по суті, є важливою ланкою багатьох державно-політичних, правових інституалізованих зв'язків, що забезпечують соціально-політичний, економічний, безпековий прогрес у всіх сферах діяльності суспільства. У свою чергу, право як складне явище, що за своєю соціальною природою й механізмами відображення певних суб'єктів світосприймання, є одним із найважливіших регуляторів соціальних правових взаємовідносин у суспільстві, визначає суб'єктів нормативно-правової, соціальної взаємодії, стабілізує, поліваріантно впливає на сферу СПК та впорядковує систему соціально-правових комунікацій тощо.

З огляду на вищесказане спробуємо проаналізувати думки науковців. Робочою гіпотезою канадського правознавця G. Provencher є припущення про те, що між правом і комунікацією існує взаємозв'язок, який проявляється через сумісне, скоординоване «дійство», а також шляхом з'єднання юридичного і комунікативного. Таке взаємне переплетіння сфер дозволяє, з одного боку, говорити про правову комунікацію не тільки як про абстрактний концепт, а й як про практичну сферу узгодження взаємодії (через поведінку) людей у юридико-комунікативному суспільстві [4, с. 117]. З іншого боку, право – це форма внормованої психолінгвоментальної діяльності суб'єктів (фізичних і юридичних) у контексті комунікативної інтересуб'єктивної взаємодії, наслідки якої об'єктивуються у правовій культурі, соціальних інститутах, правових текстах і позначаються на правосвідомості, правових нормах і правових відносинах, що утворюють єдину правову структуру [5, с. 73].

Виходячи з цього додамо, що комунікативна природа права проявляється передусім через розкриття проблем справедливості, відповідальності, солідарності, національної безпековості. Отже, формування ефективної системи правової комунікації є не тільки довготривалим та складним соціальним процесом, спрямованим на правове регулювання, а й обміном, комплексним використанням соціально-правової значущої інформації та реалізацією на практиці соціально-правових дій. Наприклад, для справедливої підтримки соціально незахищених верств населення у сфері нарахування житлово-комунальних тарифів вводять посади енергетичного омбудсмена, до якого можна буде звернутися через сайт і отримати відповідь. Поширюється також практика безоплатних кон-

сультатів «юридичних клінік», які забезпечують доступ представників соціально вразливих груп суспільства до якісної, кваліфікованої правової допомоги та ін. З'явився перший проект центру грантрайтингу на Дніпропетровщині, у якому проводяться соціальні тренінги із працевлаштування для переселенців, консультації психологів, юристів та представників центрів зайнятості, надається інформація про міжнародні гранти та вакантні місця, тобто створюються умови для ефективної системи соціально-правової комунікації.

Із усього наведеного можемо зробити висновок, що соціально-правова комунікація зумовлена особливостями права, його функціями і значенням у суспільстві. Вченими, зокрема, відзначається, що права комунікація – це природний процес, соціальне явище, яке характеризується інтенсифікацією економіко-політичного розвитку суспільства. Саме тому І. Ситар розглядає правову комунікацію як «діалоговість у сучасному біполярному, мультикультуралізованому світі» [6, с. 121]. Соціально-правова комунікація еволюціонує, тобто зазнає змін у просторі і часі. Доповненням до цього може бути влучний вислів Н. А. Савінової, що права комунікація зобов'язана нести аудиторії обґрунтовано необхідну, сприйнятну і прийнятну більшістю людей інформацію, зміст якої виражається в знаковій формі [7, с. 9]. Відповідно до цього соціальний час є часом, що встановлює історико-культурні, юридично-комунікативні межі формування системи СПК, а правовий соціально-комунікаційний простір є конкретним інформаційним простором держави, який формується з урахуванням національних особливостей правової системи. До таких особливостей передусім можна віднести необхідність виконання правових норм, правил і вимог у процесі комунікації, що становить соціально-правову основу розвитку комунікативних зв'язків у суспільстві. Загальноприйнято, що ці вимоги знаходять своє відображення в головних соціальних регуляторах – нормах права і моралі, звичаях, традиціях тощо [8, с. 37]. У цьому плані важливим є створення медіаобразу права як комунікаційної основи консолідації суспільства та представлення державних і суспільно-громадських нормативно-правових ресурсів, правової інформації у медіапросторі України та ЄС.

Слід також окремо відзначити, що нині, як ніколи, необхідно сформулювати конкурентоспроможний національний правовий, безпековий медіапростір, поширити медіаосвіту. Як зазначається, потрібна економічна і політична конкурентоспроможність медіа, що є питанням правової комунікації та національної безпеки [9, с. 110].

Таким чином, завдяки ефективному методу впливу, яким є сфера правової комунікації, юриспруденція виконує місію відносно нормативної орієнтації людської поведінки і вибору дій, що, у свою чергу, відбувається за допомогою ознайомлення з обов'язковими юридичними правилами теорії моралі та запитамі соціальної практики забезпечення інформаційної рівноваги як флюєнта глобалізованого суспільства [10, с. 84]. За цих умов основним завданням стає власне розширення поняття «право» та зосередження уваги на вивченні норм права, з'ясуванні відносин між правом і суспільством, коли право виступає як нормативна структура суспільства з адекватною нормативною комунікацією.

Зупинимося на цьому докладніше. Зрозуміло, що право як засіб і структура постійної правової комунікації стосовно юридичної практики виступає не просто когнітивним, а й нормативним, оцінюючим і вольовим способом орієнтації людської поведінки [11]. У свою чергу, соціально-правова комунікація і всі правові дії у повсякденному житті суспільства виконуються і підтримуються за рахунок нормативних інститутів, організацій та інших соціальних систем. Отже, можна вести мову про соціально-правову комунікацію як засіб впливу на розвиток правосвідомості, правової освіти, правової культури особистості. Право впливає на суспільство, а під натиском і за пильної уваги останнього формується, розвивається і вдосконалюється право.

На підтвердження цього додамо, що з точки зору емпіричного спостереження вся ціннісна сфера соціально-правової комунікації, а саме на рівні 1) національного (державного) права; 2) Європейського співтовариства і права Європейського Союзу; 3) міжнародного приватного та публічного права, має включати в себе оптимальну сукупність директив і норм, які у правових системах сучасного українського суспільства проявляються як самореферентні, що утворюються в результаті постійного самознаходження існуючих правових систем, та відображати думку суспільства, вимоги часу.

В інформаційному суспільстві з точки зору теорії інформації та теорії соціальної комунікації, якщо вийти на рівень високої абстракції, то право проявляється в усіх соціальних інститутах і системах, а саме в інтерактивних системах, організаціях, а також у регіональних і світовому суспільствах [12, с. 205]. Тим самим підтверджується мережевий характер правових інформаційно-комунікаційних систем. Із позиції теорії правових норм та дій соціально-комунікаційні системи за своєю формою, структурою і функціями можуть принаймні віртуально розглядатися як глобальна система норматив-

но-правової інформації і комунікаційних зв'язків. Інформаційно-комунікативна система права, по суті, є мережею, що складається за рахунок системних дій і оперативних комунікацій. Таку соціально-комунікативну мережу утворює і підтримує розвиток бажаної кількості правових комунікацій, які в умовах повсякденної юридичної практики взаємопереплетені [3, с. 19]. Ця мережа може розвинутися в будь-який момент у будь-якому напрямку, покривши всі соціальні сфери людського буття. Саме правова регламентація регулювання соціально-комунікативних процесів є фактором безпековості, незалежності та самоврядності суспільства. Оскільки правова комунікація охоплює все право, створюючи цілісну правову систему сучасного суспільства, її можна розглядати як субстанціальну, існуючу в соціальному світі нормативно-правову, структуровану інституцію. Нещодавно британський учений розробив спеціальну програму «On-line-адвокат» для безкоштовного правового обслуговування запитів соціально незахищених верств населення, яка віртуально надає певні правові знання, вчить орієнтуватися в нормативно-правових, соціально-економічних реаліях сучасного суспільства.

Ведучи мову як про поширення глобалізаційних, так і про необхідність консолідаційних процесів, слід вирішити проблеми, пов'язані з поглибленням соціально-правової взаємодії в соціумі, які мають забезпечити комунікативні зв'язки і стосунки між індивідом та соціальними групами, колективами, інститутами, а також їх взаємовідносини із суспільством на рівні посилення СПК. Між правом і суспільними відносинами існує діалектичний взаємозв'язок, а саме: регламентуючи різні сфери практичної діяльності людей, право регулює відносини, які виникають у різних сферах суспільства. Разом із тим право відображає вже існуючі в суспільстві відносини, підтверджуючи свою особливість та призначення в соціально-комунікаційному правовому просторі. У відносини вступають представники тієї чи іншої сфери суспільного життя, розширюючи їх перелік. Як бачимо, і суспільство впливає на право. Це відбувається таким чином: у правовій комунікації на стадії формування і прийняття норми надається можливість участі через запровадження електронних звернень, петицій (зокрема, на сайті Президента) пересічному громадянину. Нині громада не лише бере участь у правовій комунікації на стадії її фактичного споживання, а й під час створення безпосередньої певної норми. У сучасному інформаційному суспільстві комунікація виконує роль найважливішого механізму консолідації, а правова комунікація сприймається як ме-

ханізм спілкування з населенням та громадянським суспільством [13, с. 108].

Основними компонентами соціально-комунікаційного правового простору, як і будь-якого комунікаційного процесу, є об'єкти і суб'єкти. Зокрема, у галузі правової науки об'єктами правової комунікації можна вважати численні наукові здобутки, що визначають державно-правовий розвиток, засади правового регулювання соціальних відносин у суспільстві, напрями вдосконалення діяльності соціально-комунікаційних структур, судових органів, інших сфер, концептуальні засади запобігання злочинності, удосконалення законотворчого процесу та державотворення, інноваційні наукові дослідження. Суб'єктами є громадяни України, іноземці, тобто користувачі і споживачі нормативно-правової інформації.

Саме тому ЮНЕСКО зробило висновок про те, що наука та інновації стають в авангарді всесвітнього руху сталого розвитку (спостерігається збільшення видатків на науку в Європі та кількості наукових публікацій порівняно з 2008 р. на 28%). У такому аспекті слід назвати, як мінімум, два взаємопов'язаних напрями соціально-правової комунікації. Перший безпосередньо стосується сутності та змісту наукової діяльності у сфері правових досліджень, другий пов'язаний із дотриманням морально-правових норм, тобто існування моральної відповідальності суб'єктів комунікативного процесу за наслідки та очікувані результати застосування наукових висновків як комплексу нововведень.

Висновки. Таким чином, в українських соціальних реаліях сутність соціально-правової комунікації полягає у взаємозалежності, взаємодоповнюваності суспільства і СПК. Доведено, що в умовах глобалізаційних процесів та з огляду на виклики часу соціально-правова комунікація є механізмом консолідації у: сфері правової діяльності; публічного управління; системі правотворення, правовиконання, праворозповсюдження та правового регулювання; комунікативних системах генерування, підтримки та трансляції правової інформації і знань у суспільстві та медіапросторі; процесі утвердження верховенства права на основі інтеграції загальнотеоретичних і прикладних модальностей права; законотворчій діяльності та укріпленні правопорядку; формуванні правосвідомості; створенні медіаобразу права. Підтверджена справедливість позиції, що ефективність соціально-правової комунікації може бути досягнута завдяки дієвості головних правових регуляторів: норм права і моралі, звичаїв, традицій, запитів соціальної практики, а також забезпечення конкурентоспроможності національного медіа.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ильганаева В. А. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность) : слов.-справ. / В. А. Ильганаева. – Харьков : Город. тип., 2009. – 392 с.
2. Андреев Д. В. Витоки парадигми соціально-правової комунікації / Д. В. Андреев // Право і безпека. – 2013. – № 2. – С. 6–12.
3. Кравиц В. Юридическая коммуникация в современных правовых системах (теоретико-правовая перспектива) / В. Кравиц // Изв. вузов. Правоведение. – 2011. – № 5. – С. 8–26.
4. Provencher G. Droit et communication. Liaisons constatées. Réflexions sur la relation entre la communication et le droit / G. Provencher. – Bruxelles : É. M. E, 2013. – 204 p.
5. Поляков А. В. Коммуникативная концепция права (генезис и теоретико-правовое обоснование) : дис. ... д-ра юрид. наук в виде науч. докл. : 12.00.01 / Поляков Анатолий Витальевич ; С.-Петербур. ун-т МВД России. – СПб., 2002. – 94 с.
6. Ситар І. М. Комунікація у праві: до проблеми міжкультурної комунікації / І. М. Ситар // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». Юрид. науки. – 2014. – № 807. – С. 119–123.
7. Савінова Н. А. Емоція права: на шляху розуміння наслідків правової комунікації в контексті кримінально-правової комунікації / Н. А. Савінова // Інформація і право. – 2015. – № 2. – С. 5–12.
8. Токарська А. С. Комунікативна природа права і правової комунікації / А. С. Токарська // Філософ. та методол. проблеми права. – 2011. – № 1. – С. 32–39.
9. Ожеван М. А. Економічна і політична конкурентоспроможність українських медіа як питання національної безпеки та оборони / М. А. Ожеван // Стратег. панорама. – 2015. – № 1. – С. 109–119.
10. Ягодзінський С. М. Інформаційна рівновага як флюєнта глобалізованого суспільства / С. М. Ягодзінський // Проблеми формування громадянської думки в сучасній Україні : матеріали доп. та виступів міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 14 листоп. 2014 р.). – К., 2014. – С. 84–85.
11. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации : учеб. пособие / А. В. Соколов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2002. – 461 с.
12. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації / Г. Г. Почепцов ; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – 2-ге вид., допов. – К. : Київ. ун-т, 1999. – 307 с.
13. Пасмор Ю. В. Напрями консолідації в інформаційному забезпеченні правової науки України: соціально-комунікативний аспект : монографія / Ю. В. Пасмор ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку. – Х. : Юрайт, 2013. – 272 с.

REFERENCES

1. Ilganayeva V. A. (2009) *Sotsialnyye kommunikatsii (teoriya. metodologiya. deyatel'nost): slovar-spravochnik [Social communications (theory, methodology, activities): Dictionary Directory]*. Kharkov : Gorod. tip. [in Ukrainian].
2. Andreiev D. V. (2013) *Vytyky paradyhmy sotsialno-pravovoi komunikatsii [The origins of social and legal paradigm of communication]*. *Pravo i Bezpeka. – Law and Security*. 2013. 2. 6–12 [in Ukrainian].
3. Kravits V. (2011) *Yuridicheskaya kommunikatsiya v sovremennykh pravovykh sistemakh (teoretiko-pravovaya perspektiva) [Legal communication in modern legal systems (theoretical and legal perspective)]*. *Izvestiya vuzov. Pravovedeniye. – Proceedings of the universities. Jurisprudence*. 5. 8–26 [in Russian].
4. Provencher G. *Droit et communication. Liaisons constatées. Réflexions sur la relation entre la communication et le droit* / G. Provencher. – Bruxelles : É. M. E, 2013. – 204 p.
5. Polyakov A. V. (2002) *Kommunikativnaya kontseptsiya prava (genenezis i teoretiko-pravovoye obosnovaniye) [The communicative concept of law (the genesis of the theoretical and legal basis)]*. *Doctor's thesis*. Sankt-Peterburg [in Russian].
6. Sytar I. M. (2014) *Komunikatsiia u pravi: do problemy mizhkulturnoi komunikatsii [Communication in law: the problem of cross-cultural communication]*. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnik». Yurydychni nauky. – Proceedings of the National University «Lviv Polytechnic». Jurisprudence*. 807. 119–123 [in Ukrainian].
7. Savinova N. A. (2015) *Emotsiia prava: na shliakhu rozuminnia naslidkiv pravovoi komunikatsii v konteksti kryminalno-pravovoi komunikatsii [Emotion rights: towards understanding the legal consequences of communication in the context of criminal law Communications]*. *Informatsiia i pravo. – Information and Law*. 2. 5–12 [in Ukrainian].

8. Tokarska A. S. (2011) Komunikatyvna pryroda prava i pravovoi komunikatsii [The communicative nature of the legal rights and communication]. *Filosofski ta metodolohichni problemy prava. – The philosophical and methodological problems of law*. 1. 32–39 [in Ukrainian].
9. Ozhevan M. A. (2015) Ekonomichna i politychna konkurentospromozhnist ukrainskykh media yak pytannia natsionalnoi bezpeky ta oborony [The economic and political competitiveness Ukrainian media as a matter of national security and defense]. *Stratehichna panorama. – Strategic view*. 1. 109–119 [in Ukrainian].
10. Yahodzynskyi S. M. (2014) Informatsiina rivnovaha yak fluienta hlobalizovanoho suspilstva [Health Information fluienta a globalized society]. *Problems of Public Opinion in Modern Ukraine: materialy dop. ta vyst. mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Kyiv, 14 lystop. 2014) materials extra. and whist. Intern. nauk.* 84–85 [in Ukrainian].
11. Sokolov A. V. (2002) *Obshchaya teoriya sotsialnoy komunikatsii : ucheb. posob. [The general theory of social communication: Textbook. handbook]*. SPb. Izd-vo Mikhaylova V. A. [in Russian].
12. Pocheptsov H. H. (1993) *Teoriia komunikatsii [Theory of communication]*. Kyiv. un-t im. T. Shevchenka. Vol. 2 : Kyiv [in Ukrainian].
13. Pasmor Yu. V. (2013) *Napriamy konsolidatsii v informatsiinomu zabezpecheni pravovoi nauky Ukrainy: sotsialno-komunikatyvnyi aspekt : monohrafiia [Areas of consolidation in the information provided jurisprudence Ukraine: social-communicative aspect monograph]*. Nats. akad. prav. nauk Ukrainy, NDI prav. zabezpech. innovats. rozvytku. Kharkiv : Yurait [in Ukrainian].

Ю. В. БЫСТРОВА

кандидат наук по социальным коммуникациям, научный сотрудник
НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины

СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ПРАВОВОЙ КОММУНИКАЦИИ СКВОЗЬ ПРИЗМУ ВЫЗОВОВ ВРЕМЕНИ

Рассмотрены вопросы создания эффективной системы социально-правовой коммуникации в условиях глобализационных процессов и вызовов современного общества. Подтверждена справедливость позиции, что эффективность социально-правовой коммуникации может быть достигнута благодаря действенности правовых регуляторов: норм права и морали, обычаев, традиций, запросов социальной практики, а также обеспечения конкурентоспособности национального медиа. Доказано, что правовая коммуникация является важным механизмом консолидации государственно-политических, социально-правовых, информационных, институционализованных связей, обеспечивающих безопасный прогресс во всех сферах деятельности общества.

Ключевые слова: общество, правовая коммуникация, безопасность, консолидация, медиaprостранство.

Yu. V. BYSTROVA

PhD in social communication, researcher of Scientific and research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

THE MODERN PROBLEMS OF SOCIAL-LEGAL COMMUNICATION FROM THE PRISM OF THE TIME'S CHALLENGES

Problem setting. In the Ukrainian social realities actual is a problem of the democratic institutions, the formation of law state, legal conscience, strengthening national sovereignty, establishing the balance of interests of the state, society and individuals. Under these conditions the defining role belongs to an effective legal system communication. The new challenges due to the legal socialization, the growing importance of social and communication paradigms in all spheres of public activity, and thus is actualization advisability of study of the social-legal communications (SLC).

Analysis of resent researches and publications. Deontological sources of the legal communication investigated of known Ukrainian and foreign scientists in the field of general legal theory and the theory of social communication: D. Andreev, V. Ilhanayeva, D. Lassuel, A. Sokolov, A. Polyakov, G. Pocheptsov, G. Provancher, V. Bebik, P. Rabinovich, M. Vasylyk, I. Chesnov, N. Savinova, L. Luts, Van Hook, S. Alekseev, I. Sitar, Habermas, K. Jaspers, A. Antonov, V. Kravyts, E. Usmanova, A. Makushina, A. Tokarska and others.

Target of research. Explore the nature of social-legal communication in globalization as a mechanism of the consolidation of public-political, social-legal, institutionalized relationships that ensure progress and security in all areas of society.

Article's main body. In the communication state's space of the social-legal communication is a set of processes and structures that ensure purposeful circulation and distribution of the legal information and legal knowledge in the social space-time continuum. Legal communication is a natural process, the social phenomenon considered as a dialogue in the modern bipolar space. The SLC is evolving and changing in time and obliged to bring the audience reasonably necessary, perceived and accepted by most people the information content of which is expressed in the form of signs.

The social-legal communication is the mean of influence on the development of legal conscience, legal education and legal culture of personality. In support of this in terms of empirical observation of the whole sphere of social values and legal communication is examined at the level of: 1) national (state) law; 2) the European Community and European Union law; 3) international private and public law. It must include an optimal totality of the directives and norms that in the legal system of modern Ukrainian society demonstrated as the consolidated regulators of social and legal relations.

Conclusions and prospects for the development. In the Ukrainian's social realities nature of social-legal communication is the interdependence and complementarities of society and SLC. It is proved that under globalization and given the challenges the social-legal communication is a mechanism of consolidation: legal activities; public administration; system lawmaking, execution of law, dissemination of law and law regulation; generation communication systems; support and translation of legal information and knowledge in society and media space; the process of the rule of law based on the integration of general and applied modalities of the law; legislative activities and strengthening the rule of law; formation legal conscience; creating a media image of the law.

Key words: society, legal communication, security, consolidation, media space.

Бистрова Ю. В. Сучасні проблеми соціально-правової комунікації через призму викликів часу [Електронний ресурс] / Ю. В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство : електрон. наук. вид. – 2016. – № 1 (6). – Режим доступу: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2016/06/Bystrova6.pdf>.